

Створюючи Інтерактивний музей книги, музейники знайшли «загублений» експонат

Інна СОБКО

Культурний ХАБ із майданчиком для концертів і майстеркласів, десять найцінніших оцифрованих книг, сторінки яких можна погортати на планшетах, аудіогід, світлова проекція на стіні старовинної вежі, плакати й інформація про музей українською та англійською мовами. Усе це тепер можна побачити в Інтерактивному музеї книги, який відкрили 24 жовтня в Острозі. Проєкт здобув перемогу в конкурсі «Малі міста – великі враження» від Міністерства культури України.

Презентували новий простір автори й ініціатори проєкту – завідувач Музеем книги та друкарства **Світлана Позіховська** та заступник директора історико-культурного заповідника **Андрій Брижук**. Розпочалися урочистості з вітальних слів гостей. Зокрема, серед численної публіки були присутні куратор проєкту «Малі міста – великі враження» Міністерства культури України **Лілія Бевзюк-Волошина**, начальник відділу охорони пам'яток історії та культури Рівненської облдержадміністрації **Юрій Калитинський**, консультанти Офісу реформ Рівненського РВ Асоціації міст України **Василь Курилас** та **Олена Семенович**, Острозький міський голова **Олександр Шикер**, директори Рівненського краєзнавчого музею **Олександр Булига** та **Нетішенського – Оксана Кононюк**, учасники XVI наукової конференції «Острозькі краєзнавчі читання», яка відбула-

ся у межах проєкту й інші.

Розповідаючи про новий культурний простір, Світлана Позіховська наголошувала на мобільності виставки. Наразі відвідувачі музею можуть озна-



йомитися з вибраними найцікавішими десятками книгами з п'ятитисячної колекції. Зокрема, до огляду представлена інкунабула «Coniurationes demonum» (Вигнання демонів), видана у

Римі 1492 року. Також школярам буде цікаво побачити першу граматику Мелетія Смотрицького «Грамматика слов'янська», видану 1648 року в Москві. Неабияку увагу привертає «Зільник» – ілюстрована книга про корисні властивості рослин. На 1584 сторінках описано найбільш відомі в Центральній та Південній Європі XVI ст. види рослин. Також відвідувачам музею представили рукопис Корану XIX ст. Книга є унікальною пам'яткою релігійної традиції західних татар. Його текст, найімовірніше, було переписано саме в Острозі чи неподалік від міста, манускрипт залишається єдиним відомим рукописом Корану, створеним на Волині та в Західній Україні загалом. До слова, музейники доповнили виставку книг експонатами періоду видань.

Нинішні просторові рішення експозиції дозволили підкреслити архітектурну особливість Луцької вежі XVI століття, у якій із 1985 року розміщений музей. Сучаснений дизайн із використанням інноваційної технології покликаний зацікавити молодь, проводячи свій час у музеї. До прикладу, сенсорний кіоск, який запрацював у Музеї книги наприкінці 2018 року, користувався надзвичайним попитом. Завдяки пристрою охочі змогли «зазирнути» в минуле Луцької вежі, детальніше дізнатися її історію, почути оригінальний острозький наспів. Крім того, Андрій Брижук розповів присутнім про впровадження в Музеї книги аудіогідів. Така новинка успішно функціонує в Острозькому замку й не потребує додаткових фінансових витрат – охочі, зісканувавши QR-код, можуть прослухати екскурсу на своєму смартфоні.

Важливо відзначити й те, що Інтерактивний музей книги спрямований на інклюзію. Зокрема, у залах облаштовують таблички для людей із вадами зору. Крім того, тепер експозиція стане більш



зрозумілою для іноземців, адже найголовніша інформація про експонати й виставки вміщена на плакатах українською та англійською мовами.

Під час презентації в оновлений зал Луцької вежі острозькі музиканти перевіряли акустичні можливості культурного ХАБу. Перед публікою виступали музичний колектив «Вечірня школа», тріо «Бари» та дуєт **Тараса Хмарука** й **Оксани Скороход**. Окрім того, на заході всі охочі мали можливість поринути у віртуальну реальність за допомогою VR-окулярів та відео 360, яке підготували у межах проєкту «Віртуальний музей спадщини князів Острозьких». Його цюгорін реалізували очільниця Туристично-інформаційного центру Острога **Анастасія Драчук** та завідувачка відділу туризму та охорони культурної спадщини виконавчого Острозької міської ради **Олеса Гошук**.

Як наголосила пані Анастасія, це – синергія зусиль двох команд, адже робота над «віртуальним музеєм» децю доповнює інновації Музею книги. Зокрема, у форматі віртуальної реальності охочі зможуть побачити й пригадати вигляд зал Луцької вежі до змін.

– В оновлений експозиції ми віднайшли «загублений ек-



спонат». Це – сама вежа, якій уже понад 400 років. Віднині пам'ятка стала героєм нашої розповіді. В оновленому просторі ми отримали залу, яка може вмістити до 60 глядачів, що підтверджено виступом улюбленого острозького гурту «Вечірня школа». Крім того, тепер тут можна побачити фрагмент оригінальної кладки стін. Це ми відкрили бійниці, щоб максимально відтворити історичний колорит будівлі. Це, так би мовити, оживить Луцьку вежу, – розповів Андрій Брижук.

Нагадаємо, що над проєктом упродовж трьох місяців працював увесь колектив КЗ «Державний історико-культурний заповідник м. Острога». Окрім змін на першому поверсі вежі, музейники реперформували виставкову залу третього поверку. ■

